

Na temelju čl. 4.2 i 4.8, Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), i članka 18. Metodologije za određivanje tarifa za opskrbu električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 90/14), rješavajući po zahtjevu Javnog poduzeća za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko, broj: 03.02-13339/14 od 7. studenoga 2014. godine, na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju održanoj 29. prosinca 2014. godine, donijeta je

ODLUKA

O TARIFAMA ZA OPSKRBU ELEKTRIČNOM ENERGIJOM U OKVIRU UNIVERZALNE USLUGE U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1. (Predmet)

Ovom odlukom utvrđuju se tarife, odnosno cijene električne energije izražene kroz tarifne stavke, koji služe za obračun i naplatu električne energije od kupaca električne energije koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Članak 2. (Tarifni stavci)

Tarifni stavci za isporučenu električnu energiju za kupce koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine su sljedeći:

Opis			Tarifni stavci za opskrbu u okviru univerzalne usluge*							
			Obračunska snaga		Aktivna električna energija		Mjerno mjesto kupca		Prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija	
Kategorije potrošnje i grupe kupaca		Jedinica mjere	KM/kW/mjesec		feninga/kWh		KM/mjesec		feninga/kvarh	
Naziv kategorije	Naziv grupe	Sezona	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)
0,4 kV – ostala potrošnja	1 TG	VT	11,50		8,10		5,15		4,19	
		MT			4,05					
	2 TG	ST	3,41	2,62	17,78	13,68				
	3 TG	VT			20,50	15,77			4,30	3,31
		MT			10,25	7,88				
	0,4 kV – kućanstva	1 TG			ST	1,95			1,50	10,85
2 TG		VT	12,28	9,45						
		MT	6,14	4,72						

*Tarifni stavci ne sadrže iznos poreza na dodanu vrijednost.

Članak 3. (Obračunska snaga)

Obračunska snaga iznosi 5 kW za tarifne grupe kupaca iz kategorija potrošnje na 0,4 kV kod kojih se obračunska snaga ne utvrđuje mjerenjem (2. i 3. tarifna grupa iz kategorije ostala potrošnja, 1. i 2. tarifna grupa iz kategorije kućanstva).

Članak 4.

(Tarifni stavci prema sezonama i dobu dana)

- (1) Tarifni stavci za aktivnu energiju primjenjuju se prema sezoni, i to:
  - a) u višoj sezoni (VS) od 1. listopada do 31. ožujka,
  - b) u nižoj sezoni (NS) od 1. travnja do 30. rujna.
- (2) Tarifni stavci za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
  - a) veći dnevni tarifni stavci (VT) od 6 do 22 sata tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 7 do 23 sata tijekom ljetnog računanja vremena,
  - b) manji dnevni tarifni stavci (MT) od 22 do 6 sati tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 23 do 7 sati tijekom ljetnog računanja vremena.
- (3) Izuzetno od stavka (2) ovog članka, za kategoriju potrošnje kućanstva tarifni stavci za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
  - a) veći dnevni tarifni stavci (VT) od 7 do 13 sati i od 16 do 22 sata tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 8 do 14 sati i od 17 do 23 sata tijekom ljetnog računanja vremena,
  - b) manji dnevni tarifni stavci (MT) od 13 do 16 sati i od 22 do 7 sati tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 14 do 17 sati i od 23 do 8 sati tijekom ljetnog računanja vremena, te nedjeljom.

Članak 5.

(Obveza objave tarifnih stavaka)

Javno poduzeće za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko, dužno je na odgovarajući način objaviti tarifne stavke i relevantne odredbe ove odluke, te ih učiniti dostupnim svim kupcima koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge na području Brčko Distrikta BiH.

Članak 6.

(Završne odredbe)

- (1) Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. siječnja 2015. godine.
- (2) Izreka odluke objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i službenom glasilu Brčko Distrikta BiH.

Obrazloženje

Shodno *Odluci o osnivanju javnog poduzeća "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko* ("Službeni glasnik BD BiH", br. 20/07, 21/07, 24/08 i 33/09), "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko (u daljnjem tekstu: Kompanija) dužno je omogućiti distribuciju električne energije, te vršiti opskrbu korisnika sustava i kupaca električnom energijom na svom području djelovanja.

U skladu sa člankom 7. *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini* ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11 – u daljnjem tekstu: *Zakon o prijenosu*) i člankom 107a. *Zakona o električnoj energiji* ("Službeni glasnik BD BiH", br. 36/04, 28/07, 61/10 i 4/13) za obavljanje ovih aktivnosti Kompanija je bila dužna pribaviti licencu Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljnjem tekstu: DERK), a prema uvjetima, kriterijima i procedurama koje odredi DERK.

Kompanija je vlasnik licence za obavljanje djelatnosti opskrbe električnom energijom, registracijski broj: 05-28-12-413-30/12 izdate odlukom DERK ("Službeni glasnik BiH", broj 5/13).

Tarife za usluge proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom u Brčko Distriktu BiH, suglasno naprijed pomenutim zakonima regulira i odobrava DERK.

U nastavku aktivnosti na uspostavljanju transparentnih pravila za reguliranje elektroenergetskih djelatnosti na teritoriji Brčko Distrikta BiH, DERK je 6. studenoga 2014. godine usvojio *Metodologiju za određivanje tarifa za opskrbu električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu BiH*.

Kompanija je 7. studenoga 2014. godine uputila DERK-u zahtjev za određivanje tarifa za usluge distribucije električne energije i tarifa za opskrbu u okviru javne usluge broj: 03.02-13339/14 (zaprimljen u DERK-u pod brojem: 04-28-5-358/14 istog dana).

Razmatranje zahtjeva za tarife kroz postupak odobravanja tarifa u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati temeljna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, jednakopravne, zasnovane na objektivnim kriterijima i opravdanim troškovima i određene na transparentan način.

U planu za 2015. godinu Kompanija planira količinu električne energije za potrebe opskrbe kupaca iz kategorije kućanstva i ostale potrošnje u Brčko Distriktu BiH u iznosu od 216.967.785 kWh.

Podaci Kompanije za djelatnost opskrbe električnom energijom navode planirane troškove i rashode za 2015. godinu, ostvarenje za 2013. godinu i procjenu ostvarenja za 2014. godinu (Tabela 1).

Obzirom da se u ovom tarifnom postupku određuju tarife za opskrbu u okviru javne usluge, Komisija usmjerava pozornost na određivanje visine pripadajućeg troška opskrbe za kategoriju kupaca kućanstva i za male kupce koji po svojim značajkama u cjelini pripadaju kategoriji ostala potrošnja.

Broj kupaca iz kategorije kućanstva i ostala potrošnja u ukupnom broju kupaca električne energije sudjeluje sa 98,8% dok potrošnja navedenih kategorija iznosi 83,9% od ukupne potrošnje električne energije u Brčko Distriktu BiH, prema podacima o planiranoj potrošnji krajnjih kupaca za 2015. godinu iz zahtjeva za tarife, što je vidljivo iz podataka u sljedećoj tabeli:

Kategorija potrošnje	Broj kupaca	%	Potrošnja (kWh)	%
35 kV	1	0,003	12.734.408	4,93
10 kV	13	0,036	18.123.448	7,01
0,4 kV – javna rasvjeta	419	1,176	10.767.198	4,16
0,4 kV – ostala potrošnja	4.242	11,906	64.644.054	25,00
0,4 kV – kućanstva	30.954	86,879	152.323.731	58,90
Ukupno	35.629	100,000	258.592.839	100,00

Kako je trošak opskrbe izravno ovisan od broja kupaca električne energije, jer se odnosi na poslove fakturiranja, obračuna, pripreme i izdavanja računa kupcima, naplate računa, rada uslužnog centra za kupce itd., očigledno je da se najveći dio ovog troška odnosi na kupce iz gore navedene dvije kategorije.

Imajući u vidu naprijed navedeno i sagledavajući situaciju po pitanju troška opskrbe u drugim kompanijama koje se bave ovom elektroenergetskom djelatnošću u Bosni i Hercegovini, kao i iznos odobren u prethodnom tarifnom postupku, za opskrbu u kategoriji potrošnje kućanstva odobrava se 1.913.000 KM, dok se za opskrbu u kategoriji ostala potrošnja odobrava iznos od

262.200 KM. Prema tome, kao troškovi usluge opskrbe električnom energijom u okviru univerzalne usluge na području Brčko Distrikta BiH odobrava se iznos od 2.175.200 KM.

U sljedećoj tabeli prikazani su podaci Kompanije za djelatnost opskrbe električnom energijom kao i odobrene veličine za 2015. godinu.

Tabela 1.

Troškovi i rashodi (KM)	2013. <i>(ostvarenje)</i>	2014. <i>(procjena)</i>	2015. <i>(zahtjev)</i>	2015. <i>(odobreno)</i>
Materijalni troškovi	300.690	320.000	355.000	248.500
Troškovi usluga	182.106	178.500	206.000	150.100
Troškovi radne snage	1.556.180	1.555.328	1.500.000	1.350.600
Amortizacija	120.795	170.000	200.000	150.000
Nematerijalni troškovi	151.511	165.000	180.000	100.000
Ostali rashodi	176.625	190.000	195.000	120.000
Troškovi kamata i ostali finansijski troškovi				30.000
Regulatorna naknada				26.000
Ukupno troškovi i rashodi	2.596.141	2.698.828	2.736.000	2.175.200

Uzimajući u obzir regulatorno načelo izbjegavanja naglih promjena tarifa cjenovnih udara na kupce, imajući u vidu proces otvaranja tržišta i neizvjesnost u pogledu nabavne cijene energije i elemenata koji su sastavni dio kupoprodajnih aranžmana za opskrbu kupaca u Brčko Distriktu BiH, Komisija je odlučila da u ovom tarifnom postupku ne odobrava dobit u djelatnosti opskrbe kupaca u okviru univerzalne usluge.

Uzimajući u obzir odobreni trošak za djelatnost opskrbe u okviru univerzalne usluge kao i broj kupaca koji imaju pravo na ovakvu opskrbu, a u skladu sa *Metodologijom za određivanje tarifa za opskrbu električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu BiH* određuje se cijena tarifnog elementa *naknada po mjernom mjestu kupca* u iznosu od 5,15 KM po kupcu/mjesečno.

Postupak nabave energije za potrebe Brčko Distrikta BiH u 2015. godini nije završen, pa prema tome nabavna cijena za 2015. godinu još uvijek nije poznata. Uzimajući u obzir ovu činjenicu, u kalkulaciji tarifnih stavaka za kupce iz kategorija kućanstva i ostala potrošnja korištena je cijena nabave iz druge polovice 2014. godine od 8,025 feninga/kWh. Ova cijena je za 12,89% veća od prosječne nabavne cijene iz 2013. godine koja je iznosila 7,109 feninga/kWh. Također, ova cijena je veća za 6,44% od prosječne cijene nabave energije iz 2014. godine koja je iznosila 7,567 feninga/kWh.

Potrebno je istaći da su aranžmani za nabavu energije u 2014. godini predviđali da su preneseni troškovi (troškovi usluga prijenosa električne energije, usluge NOS-a i sustavne usluge) uključeni u cijenu energije koja se isporučuje Kompaniji. Uzimajući u obzir ovu činjenicu prosječna nabavna cijena iznosi 6,7 feninga/kWh, jer razliku predstavljaju preneseni troškovi u ukupnom iznosu od 1,325 feninga/kWh (tarifa za usluge prijenosa električne energije 0,889 feninga/kWh, tarifa za rad NOS-a 0,0592 feninga/kWh, sekundarna i tercijarna pričuva 0,2176 feninga/kWh i pokrivanje gubitaka u prijenosnom sustavu 0,1682 feninga/kWh) koji su kao takvi razmatrani u okviru određivanja tarifa za distribuciju električne energije.

Planirana količina električne energije za isporuku kupcima u okviru kategorije kućanstva za 2015. prema dostavljenim podacima iznosi 152,32 GWh. Posmatrajući dosadašnja ostvarenja isporuke u ovoj kategoriji (131 GWh u 2013. i 128 GWh u 2014. godini) planirana količina je precijenjena, te se u izračun konačnih tarifnih stavaka uzima realna procjena, odnosno količina u iznosu od 133 GWh, što predstavlja povećanje u odnosu na ostvarenje iz 2013. godine od 1,5%. Uzimajući u obzir prethodna razmatranja utvrđuje se trošak nabave energije za kategoriju potrošnje kućanstva od 8.911.000 KM.

Kod ostale potrošnje, u zahtjevu za tarife, također je planirana količina energije za 2015. godinu (64,64 GWh) koja znatno odstupa od historijskog trenda koji je prisutan kod ove kategorije. U 2013. godini realizacija potrošnje u ovoj kategoriji iznosila je 55 GWh tako da je sa aspekta određivanja tarifnih stavaka ova energija planirana sa povećanjem od 1,5%, dakle, u iznosu od 55,82 GWh. Trošak nabave električne energije za kategoriju ostala potrošnja iznosi 3.739.940 KM.

Ukupni troškovi nabave energije za kupce električne energije koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge na području Brčko Distrikta BiH iznose 12.650.940 KM.

U skladu sa *Metodologijom za određivanje tarifa za opskrbu električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu BiH* obveza DERK-a je da u sljedeće tri godine postupno eliminiira postojanje unakrsnih subvencija koje trenutno postoje između kategorija ostala potrošnja i kućanstva. U 2013. godini unakrsna subvencija između ove dvije kategorije iznosila je 37%.

Ukupni troškovi elektroenergetskih djelatnosti za kupce iz kategorije kućanstva i ostale potrošnje u Brčko Distriktu BiH koji su alocirani na tarifne stavke, određeni su uz projektiranu subvenciju između ove dvije kategorije od 22,7%, čime je dio troškova nabave za kategoriju potrošnje kućanstva, u iznosu od 1,5 milijuna KM, alociran na kupce u kategoriji ostala potrošnja.

Proces ispravljanja cjenovne distorzije između kategorija potrošnje kućanstva i ostale potrošnje koja je naslijeđena i kao takva već decenijama prisutna, neminovno dovodi do nešto izraženijeg povećanja cijena električne energije za kućanstva. Pri tome je ipak potrebno imati u vidu da na području Brčko Distrikta BiH već postoji program subvencioniranja kupaca iz kategorije potrošnje kućanstva, koji je se provodi u duljem vremenskom razdoblju i daje značajne rezultate jer je tim programom obuhvaćena približno trećina kupaca iz kategorije kućanstva, pa je ovo najmasovniji program subvencioniranja kupaca posmatrano i na razini Bosne i Hercegovine. U tom smislu se može očekivati da će postojeća shema subvencija predstavljati značajan amortizirajući faktor u situaciji kada je povećanje cijena za kategoriju kućanstva neminovno.

Komisija smatra da tarifni stavci pružaju realan osnov Kompaniji da u 2015. godini za djelatnost opskrbe kupaca električne energije u okviru javne usluge ostvari potreban prihod za nesmetano funkcioniranje.

Na temelju naprijed izloženih stajališta Komisije, u okvirima njenih diskrecijskih prava da potvrdi reprezentativnost i opravdanost svih podnijetih podataka i tvrdnji, da procjenjuje stupanj vjerovatnoće ostvarenja svih prognoziranih troškova i rashoda i da odobrava tarife uvažavajući i konkretne okolnosti u razdoblju podnošenja zahtjeva za odobrenje tarifa sve do objektivizacije uvjeta za njihovo preciznije određivanje, te koristeći ovlasti utvrđene Zakonom o prijenosu i Zakonom o električnoj energiji Brčko Distrikta BiH da uređuje i pitanja reguliranja opskrbe kupaca električne energije koji pripadaju kategoriji kućanstva na području Brčko Distrikta BiH, Komisija donosi odluku kao u izreci.

DERK će kontinuirano pratiti efekte primjene usvojenih tarifnih stavaka zadržavajući pravo podešavanja tarifa kada ocijeni da je to potrebno.

U skladu sa člankom 9.2 *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini*, protiv ove odluke može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana objave ove odluke.

Broj: 04-28-5-358-23/14
29. prosinca 2014. godine
Tuzla

Predsjedatelj Komisije

Nikola Pejić